

BOV-BLADET

Nr. 54 2022

Blomsterodlingens vänner i Finland rf

STYRELSEN 2022 och 2023

EVA-MARIA ANDERZÉN

Ordförande. Trädgårdsintresset vaknade på allvar först i mogen ålder. I dag är det en stor frontmannaträdgård i Sockenbacka som gäller, med gamla perenner och fruktträd och ett växthus för gurkor och tomater.

MARINA KORKMAN

Ny i styrelsen 2022. Jag är visualist med ett livslångt trädgårdsintresse. Har inte egen trädgård men en balkong fylld med pelargoner. Deltar i sammanställningen av BOV-kalendern.

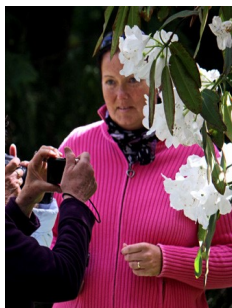
ELISABETH "LISEN" GRANBERG

Sköter kassörsjobbet. Lisen är trädgårdsmästare och ekonom. Lisen har en relativt ny trädgård men har fått inse att 5 år i en trädgårds liv är en kort period. Hon lär sig nytt och blir klokare hela tiden.

CAMILLA RÖNNBLAD

Med ett förflutet inom resebranschen har hon besökt många exotiska trädgårdar. Delar sin tid mellan en höghusgård på Drumsö och en stuga i Kyrkslätt. Har älskat blommor sen liten och tycker att allt som växer är unikt och värdefullt. Chefsvärdinna.

ANDREA ÅBERG

Viceordförande. Merkonom och trädgårdsmästare. Andrea är en stor pion entusiast med öga för andra vackra trädgårdsväxter och en hejare på tomater. Andrea organiserar beställningarna av BOV-plantorna.

GUNILLA WESTMAN

Sköter sekreteraruppdraget. Odlare av födsel och ohejdad vana. Trädgårdsmästaren som jobbat som jordbrukare hela livet. Lika intresserad av grönsaksodling som rosor och perenner

MARGARETA HÄGG

Bor i Sjundeå sen 24 år tillbaka i ett eget byggt egnahemshus. I trädgården finns det rosor och liljor och andra perenner. Där finns också ett litet växthus. BOV-Bladsredaktör.

Azalea Oriental Queen, inköpt 2015 från Arboretum Mustila
Bild M Hägg

Nya medlemmar: Använd blanketten på webbsidan eller kontakta Gunilla Westman via e-post: jeggars@kolumbus.fi eller per tel. 050-5434205

Ordförande Eva-Maria Anderzén kan kontaktas via e-post: anderzen@me.com eller per tel.: 050-5305884

BOV-bladets redaktör kan kontaktas via e-post: margareta.hagg@kolumbus.fi

Bibliotekarier: Marita Rosengren, Maria Schröder och Viveca Thomé.

Medlemsavgift år 2023 25 euro.

Föreningens bankkonto: Aktia FI4840551820097214

Betalningsärenden sköter kassören Lisen Granberg e-post: lisen.granberg@kolumbus.fi tel 0400-686710

Blomsterodlingensvanner@gmail.com

ORDFÖRANDES SPALT

Kära BOVar

Hösten är kommen, BOV-bladet nr 54 skall ges ut och det är dags att ta en titt på vad som hänt efter april, då jag skrev min senaste ordförandespalt. Då jag påbörjar en ny spalt, så brukar jag alltid först läsa igenom vad jag senast har skrivit och så gjorde jag också denna gång. Måste erkänna att det kändes helt överkligt att kunna konstatera att alla - och då menar jag faktiskt alla de evenemang vi planerat för våren och sommaren kunde verkställas. Detta har ju aldrig hänt mig förut. Längre fram i tidningen kan ni läsa om dessa evenemang.

Utöver de program som ni medlemmar har kunnat deltaga i, så har styrelsen och jubileumsgruppen haft möten och jobbat vidare med planerna kring jubileumsåret och jubileumsskriften. Måste erkänna att det känns lite nervöst att axla ett ansvar för ett hundraårsjubileum - men det ansvaret delar jag ju med aktiva och sakkunniga medlemmar i både styrelsen som jubileumsgruppen, som har jobbat på med stort engagemang. Längre fram i tidningen kan du läsa om hur vi tänkt att året skall se ut. Vi kommer senare att skicka meddelande med närmare detaljer åt medlemmarna..

Julfesten närmar sig och jag hoppas att den fina medvinden fortsätter så att vi äntligen skall kunna sitta igen tillsammans och ha det roligt. Då kommer du också att få höra om sommarens resa som allmänt bedömdes ha varit mycket lyckad.

Tänker att november kanske är den mest krävande månaden för en trädgårdsentusiast. Beckmörkt när du vaknar och svinkallt när du går ut. Då de flesta höstbestyren i trädgården hoppeligen är gjorda så finns det ju inte heller incitament att idka nyttogymnastik ute på gården. Det gäller bara att bita ihop tänderna, koncentrera sig på den annalkande julen och så innan du vet ordet av så kan du börja vinterså i januari-februari. Nog skall det bli bra!

Med dessa ord önskar jag er alla en Fridfull Jul och ett Gott Nytt År och hoppas att få se möjligast många av er på julfesten.

Ha det bra

Eva-Maria Anderzén
ordförande

Förra julens amaryllis i somras i
trädgården. Bild M Hägg

Trädgårdsdag i Margretebergsparken, Överby

Text och bilder Gunilla Westman

Lördagen 21 maj, i strålande solsken ordnades vårmarknaden i Överby, och som sig bör var vår förening på plats med eget försäljningsstånd. Glädjande många BOVar hade anmält sitt intresse för att sälja sina egna plantor.

Tältet fylldes snabbt - vi fick be arrangörerna om flera bord. Utbudet bestod av en mängd perenner – rariteterna som besökarna intresserat botaniserade bland, men därutöver fanns det även ett stort utbud av pelargoner, tomatplantor, chili, krukväxter mm till salu.

Evenemanget var mycket uppskattat – både bland besökarna och våra egna medlemmar. Hösten 2022 planerades en motsvarande dag i slutet av augusti, men den blev sedan med kort varsel inhiberad p.g.a för lite försäljare.

BOVARNAS KALENDER 2024

Hoppas att många BOVar fotograferar flitigt under hela året (vi har alltid brist på bilder från höst/vinter/vår, det mesta blommar ju under sommaren...). Bilderna ska vara skarpa (man märker snabbt om man lite zoomar sin bild om den är skarp eller ej), och vågräta/liggande (stående/lodräta bilder kan inte användas i kalendern). Den som undrar om bilder med telefonen duger, så jo idag tar de flesta smarttelefoner tillräckligt bra bilder. Ni kan skicka in 1-6 bilder via epost andrea.m.aberg@gmail.com. Inskickade bilder kan även användas på vår hemsida. **Deadline för inskickande av bilder är 31.7.2023**

BOVPLANTOR 2023

Beställning av BOVplantor sker antingen via epost andrea.m.aberg@gmail.com med listan som finns i det här BOVbladet eller via formuläret som kommer på hemsidan (öppnas vid jultid). Det är tyvärr sista året som Björkvalls driver upp BOVplantor åt oss men eftersom vi också fyller 100 år 2023 har vi en väldigt diger lista med 100 olika växter, så passa på att shoppa loss. Sista beställningsdag är 15.01.2023 och **plantorna ska avhämtas onsdagen 07.06.2023** (skriv in datumet i kalendern!). Alla plantor som finns på listan groor kanske inte eller så får man inte tag på fröna, därför kan beställningen som du får se an norlunda ut än den du skickat in. Du får en faktura med hem som ska betalas genast när du avhämtat plantorna (referensnumret är samma som medlemsnumret.)

Foto Andrea Åberg

BOVPLANTOR 2023	svenska	Speciellt	blomfärg	höjd
Aconitum napellus	äkta stormhatt	klassisk trädgårdsväxt	medelblå	150 cm
Actaea pachypoda 'Silver Leaf'	vit trolldruva	lundväxt, speciella frö-ställningar	vit	60 cm
Agastache Aurantiaca hybr. 'Tango'	praktanisisop	fjälisväxt, kortlivad	orange	45 cm
Alcea rosea plena 'Chaters Chamois'	stockros	dubbelblommig	aprikos	180 cm
Alcea rosea plena Chaters-Series 'Chaters White'	stockros	dubbel, anemonlik	vit	180 cm
Alcea Rosea-Hybr. Spotlight Series 'Purple Rain'	stockros	enkel	mörklila	180 cm
Alcea Rosea-Hybr. Spotlight Series 'Radiant Rose'	stockros	enkel	pink	180 cm
Androsace albana	Inget sv. namn, typ av grusviva	stenpartiväxt, väl-dränerat	ljusrosa	10 cm
Anemone hupehensis 'Rose Beauty'	höstanemon	vacker, blommor fr. augusti	ljusrosa	70 cm
Anemone multifida 'Major'	flikanemon	blommar på försommaren	vit	25 cm
Aquilega Caerulea-Hybr. Earlybird Series 'Earlybird White'	pastellakleja	enkel, storblommig	vit	30-40 cm
Aquilegia vulgaris Clementine-Series 'Clementine Dark Purple'	akleja	dubbla uppåtvända blom-mor	djup purpur	45 cm
Aquilegia F1-Hybr. caerulea State-Series 'Vermont'	pastellakleja	tvåfärgad, enkel	Vit och lavendel	50-80 cm
Aquilegia pyrenaica	spansk akleja	stenparti	djup blå	20 cm
Aquilegia vulgaris var. stellata plena 'Green Apples'	akleja	dubbel	vit med gröna toner	80 cm
Aquilegia vulgaris var. stellata plena Barlow-Series 'Rose Barlow'	akleja	dubbel	ljusröd	80 cm
Aster amellus 'Rudolf Goethe'	brittsommaraster	mattbildande	lavendelblå	50 cm
Aster coloradoensis	inget sv. namn	stenparti, raritet	ljusröd	15 cm
Bellis perennis	tusensköna	gammal gräsmattsväxt	vit	15 cm
Bellis perennis Rominette-Series 'Rominette Pink'	tusensköna	halvdubbel	ljusröd	15 cm
Caltha leptosepala	iskabbleka	fuktiga platser	vit	20 cm
Campanula latifolia var. macrantha 'Alba'	hässleklocka	klarar halvskugga	vit	90 cm
Campanula persicifolia var. planiflora	miniversion av stor blåklocka	proportionerligt stora blom-mor	vit eller blå	20 cm
Chelone obliqua var. alba	lila sköppadsört (vit version)	bildar klungor	vit	80 cm
Clematis fusca	brunklematis	klockiga blommor	violett	150 cm
Clematis hexapetala 'Mongolian Snowflakes'	anemonklematis	vacker, ovanlig	vit	60 cm
Coreopsis rosea 'American Dream'	rosenöga	kortlivad	ljusröd	25 cm
Cosmos 'Cosimo Red-White'	rosenskära	annuell	pink, vit strålände mitt	50 cm
Cosmos 'Double Click Cranberries'	rosenskära	annuell, dubbel	mörkröd	80 cm
Cosmos 'Hummingbird White'	rosenskära	annuell, vågiga kronblad	vit	100 cm
Cosmos 'Vega White'	rosenskära	annuell	vit	65 cm
Cosmos bipinnatus 'Cupcakes Blush'	rosenskära	annuell, ovanlig koppform	ljusrosa	90 cm
Delphinium elatum	stor riddarsporre	enkel	blå	130 cm
Delphinium elatum F1 hybr. 'Double Innocence'	stor riddarsporre	dubbel	vit	130 cm
Delphinium Elatum F1-Hybr. New Millennium Series 'Sweethearts'	stor riddarsporre	halvdubbel	pink	130 cm
Delphinium Pacific-Hybr. Pacific-Premium-Series 'Blue Bird Premium'	stor riddarsporre	halvdubbel	blå med vitt öga	130 cm
Dianthus barbatus 'Nigrescens'	borstnejlika	lättdlad, 2-årig, återkommer	mörkröd	35 cm
Dianthus isensis 'Dancing Geisha'	sommarnejlika	smycket speciell blomma	pink-vit-röd mix	30 cm
Digitalis ferruginea 'Gigantea Gelber Harold'	brun fingerborgsblomma	ståtliga spiror	rostgul	120 cm
Digitalis purpurea 'Snow Thimble'	fingerborgsblomma	2-årig, naturlig spridning	helvit	100 cm
Dodecatheon meadia 'Goliath'	tolvgudablomma	ovanligt stor tolv-gudablomma	lilarosa	70 cm
Dodecatheon meadia f. album	tolvgudablomma	skugggräsbatt, förtjusande	vit	40 cm
Echinacea 'Cheyenne Spirit'	röd rudbeckia	intressanta färger, snabbt till blom	gul-orange-röda toner	50-80 cm
Echinacea 'Magnus Superior'	röd rudbeckia	stora blommor	anilinröd	100 cm
Echinacea 'Primadonna White'	röd rudbeckia	snyggaste blomformen	vit	80 cm
Echinacea purpurea 'Green Twister'	röd rudbeckia	ovanlig färgkombination	grönpink	100 cm
Gaillardia aristata 'Burgunder'	kokardblomster	granna blommor	röd	75 cm

Gentiana asclepiadea 'Pink Swallow'	knippgentiana	sen blomning	ljusröd	40 cm
Gentiana angustifolia 'Frei-Hybr'	alpgentiana	stenparti	mörkblå	10 cm
Gentiana Makinoi-Hybr. 'Royal Blue'	kungsgentiana	sen blomning, hög	mörkblå	100 cm
Geranium endressii	spansknäva	vacker kuddform	ljusröd	30 cm
Iris setosa ssp. canadensis	tuviris	stenparti-iris	ljusblå	30 cm
			ljusröd, - blå, lax-,	
Knautia macedonica 'Melton Pastels'	grekvädd	frösår sig försiktigt	vinröd	100 cm
Lewisia brachycalyx	vit lewisia	stenparti	vit	10 cm
Lobelia cardinalis f. albiflora 'White Cardinal'	kardinallobelia	ev. 1-årig, föredrar fuktigare	vit	90 cm
Lysimachia clethroides 'Lady Jane'	vitlysing	höstfärg	vit	60 cm
Meconopsis 'Hensol Violet'	blåbergvallmo	störväxt	lilablå	60 cm
Meconopsis betonicifolia 'China Blue'	blåbergvallmo	ljusaste blå av bergvallmona	ljusblå	60 cm
	blåbergvallmo (vit sort)	utsökt	vit	60-90cm
Meconopsis betonicifolia var. Alba				
Meconopsis cambrica 'Frances Perry'	engelsk bergvallmo	sprider sig trevligt	rödorange	40 cm
Meconopsis horridula	taggig bergvallmo	monokarp	medelblå	50 cm
Meconopsis napaulensis	kaskadbergvallmo	flera blommor på en gång	röd, ljusröd, purpur	60 cm
Meconopsis x sheldonii 'Lingholm'	stor bergvallmo	enkelblommande	ljusblå	100-120
Monarda Citriodora-Hybr. 'Bergamo'	citrontemynta	blommar första året, doftar	purpur	60 cm
Papaver Orientale-Hybr. 'Beauty of Livermere'	jättevallmo	bladen kan dö ner, lever ändå	röd/mörkröd	80 cm
Polemonium carneum 'Apricot Delight'	rosenblågull	Finflikade blad	ljusa persikotoner	40 cm
Polemonium yezoense 'Purple Rain Strain'	japansktblågull	mörka blad	blå	50 cm
Primula alpicola var. alpicola	månviva	stenparti, utsökt	ljusgul	40 cm
Primula chinontha	vit snöviva	stenparti, dränerat	vit	40 cm
Primula denticulata 'Blue Selection'	bollviva	lättdlad	mörka blåa	30 cm
Primula denticulata 'Rubin Selection'	bollviva	ovanlig färg	röd	30 cm
Primula Elatior-Hybr. 'Gold Lace'	trädgårdsviva	dramatisk färgsättning	gul och brun	30 cm
Primula frondosa	stor majviva	stenparti	ljuslavendelblå	15 cm
Primula japonica 'Appleblossom'	japansk viva	blommar i våningar	vit med rött öga	50 cm
Primula secundiflora	vippviva	stenparti, fuktigt	rosenpurpur	40 cm
Pulsatilla halleri ssp. taurica	tidig backsippa	luddigaste av backsipporna	lila	15 cm
Pulsatilla vernalis	mosippa	härligt luddig	vit, svagt lila utsida	15 cm
Pulsatilla vulgaris 'Rosen Glocke'	backsippa	stora blommor	rosaröd	30 cm
Rudbeckia hirta 'Cherry Brandy'	sommarrudbeckia	1-årig	mörkröda toner	60 cm
		grön mitt, tvåtonade blom-		
Rudbeckia hirta 'Prairie Sun'	sommarrudbeckia	mor	gula & ljusgula toner	70 cm
		svart mitt, tvåtonade blom-		
Rudbeckia triloba 'Prairie Glow'	treflikrudbeckia	mor	orangeulatoner	100 cm
Salvia argentea	silversalvia	gråa vackra ludna blad	vitgula	65 cm
Salvia nemorosa 'Merleau White'	stäppsalvia	blommar första året	vit	30 cm
Silphium mohrii	skäggsolört	solroslik	ljusgul	160 cm
Soldanella montana	skogsalpklocka	stenparti	violett	15 cm
Thalictrum delavayi 'Album'	violruta	utsökt	vit	100-120 cm
		klipp ner blommorna, återk-		
Thalictrum rochebruneum var. grandisepalum	skuggviolruta	ommer	lavendelblå	180 cm
Trollius x cultorum 'New Moon'	trädgårdssmörboll	halvdubbel	gulvit	60 cm
Verbascum chaixii f. album 'Wedding Candles'	franskt kungsljus	vackra spiror	vit, rödbrun mitt	100 cm
Verbascum olympicum f. album	kungsljus	klassiska kungsljuset i vit	vit	160 cm
Verbena bonariensis	jätteverbena	1-årig svävande fjärilsväxt	blålila	200 cm
Vernonia lettermannii	vernonia	blommar första året, sent	purpurrod	140 cm
Vernonia noveboracensis 'White Lightning'	vernonia	blommar första året, sent	vit	200 cm
Veronicastrum virginicum f. albiflorum	kransveronika	stilig sensommarblommare	vit	150 cm
Vincetoxicum fuscum	inget sv. namn	giftig läkeväxt, stenparti/torrt	rödbrun	80 cm
Viola cornuta 'Alba Minor'	hornviol	gammaldags viol	vit	15 cm
Viola cornuta 'Bowles Black'	hornviol	gammaldags viol	nästan svart	15 cm
Viola odorata f. rubra	luktvil	speciell färg av klassikern	rosa	15 cm
Viola palmata	inget sv. namn	Rucola-lika blad	blå	20 cm
Viola sororia 'Albiflora'	fjärilsvil	trevligt klumpformande	vit	15 cm

SOMMARENS BOVRESA GÅR TILL DANMARK 15-18.6.2023

Följ med på trädgårdsresa till Hannu Sarenströms favoritträdgårdar i Langeland ! Här programmet i korthet, programmet i sin helhet finns på hemsidan samt kommer att skickas till medlemmarna.

Dag 1 – Flyg Helsingfors-Köpenhamn, där mötes vi av trädgårdsprofilen Karina Brozinic som kommer att vara med oss hela resan. Vi åker med buss till Langeland, (lunch ”på stående fot” på vägen) och Broløkke Herregård i Humble -där vi bor hela resan. Sedan åker vi hem till Hannu och hans fina trädgård, vi besöker även hans grannar Birgit och Axel och ser deras trädgård. Vi blir bjudna på vegetarisk skördfest- middag hos Hannu och tillbringar kvällen där.

Dag 2 – Vi kommer denna dag att besöka 5 trädgårdar med helt olika karaktär. Vi börjar med en lite mindre, privat trädgård i Humble, en pärla med form och grönska. Sedan kör vi till en arkitekturträdgård med blåregnstunnel, rosenhav, tydliga rum och häckar. Därifrån promenerar vi till den danska trädgårdshistorikern Helle Ravn strax intill, hon har en ”bonnehave” inspirerad av gamla tiders lantbruksträdgårdar. Lunchen serveras på Skrøbelevs gods. Sedan besöker vi Hannes och Jans trädgård, känd för sina hostor, unika träd och buskar. Till sist besöks Medicinhaverne i Tranekær, den består av medicinalväxter och sköts av frivilliga. Middag på hotellet.

Dag 3 – Dagen spenderas på öarna Fåsinge och Fyn , det första målet är Solbakkens privata trädgård, den innehåller många rum, strukturella planteringar och överraskande inslag. Därefter Helles trädgård på Sydfyn, en romantisk trädgård i engelsk cottage-stil, rosor och blomsterbäddar. Smörrebrödslunch på Stella Maris i Svendborgs hamn, därefter bekantar vi oss med en mycket speciell kyrkogård. Till sist blir det besök hos trädgårdsarkitektens, författaren Helle Troelsen samt en privatträdgård med många rum. Middag på hotellet.

Dag 4 – Vi åker till Dovns klint på Langelands sydspets, ett naturområde med fåglar och förvildade ponnyn. Sedan till Egeskovs slott, och ser deras fina park med rosenträdgården, vita trädgården, doftträdgården mm. Lunch på slottets café. Därefter åker vi till Köpenhamn och tar flyget hem.

Pris 17 900 SEK (om gruppen är minst 30 personer) Enkelrumstillägg 1850 SEK

2000 SEK betalas 10 dagar efter bokning, slutbetalning 40 dagar innan avresa. Faktura sänds till de anmälda. Kolla att er reseförsäkring är i kraft redan då ni betalar resan, resebyrå återbetalar inte gjorda betalningar vid ev inhiberingar.

Researrangör Grand Tours

I priset ingår : Flyg t/r, flygavgifter, busstransporter enl program, trädgårdsbesök enl program, inträden, kaffe i några trädgårdar, 3 nätter i delat dubbelrum på Broløkke Herregård, 3 frukostbufféer, 3 luncher, 1 lättlunch och 3 middagar. Svensktalande guide, busschaufför och ciceron.

Anmälningar till resan tas emot fr.o.m januari 2023 till lisen.granberg@kolumbus.fi, och på föreningens möten (sista anmälningssdag meddelas senare) Vid anmälning meddelas : namn enligt pass, adress, e-postadress, telefonnr, ev allergier/önskemål om vegetarisk kost, enkelrum/dubbelrum/delar rum med

Läs gärna Hannu Sarenströms bok ” Det nya trädgårdslandet” - där finns flera av besöksmålen beskrivna .
Recension av boken i BOV-bladet nr 52

Vårutfärd till Stadsträdgården

Text och bilder Gunilla Westman

En vacker vårkväll i maj (18.05) samlades en grupp BOVar i Stadsträdgården invid Tölöviken i Helsingfors. Stadsträdgården ligger bakom Vinterträdgården och Rosengården och är inte öppen för allmänheten. Vår guide Kirsti Oksanen tog emot och förde oss runt. Hon berättade att man i Stadsträdgården har 6 uppvärmda växthus på 3000 m² samt därtill 16 plasthus på 1500 m². I dem drivs säsongväxterna upp – t.ex 45 000 tulpaner och andra lökblommor, de levererar därtill 140 000 lökblommor och hela 200 000 sommarblommor för stadens planteringar. Mängder av dahlior drivs upp, planteras ut runt om i staden – samt vinterförvaras och återanvänds. Fina gamla stamfuchsior har de också, tyvärr har en del av dem utsatts för vandalism och förstörts.

Ca 30 lagerträd och palmer samt hundratals grönväxter finns i Stadsträdgårdens ägo. De används vid stadens olika festligheter och evenemang. I Stadsträdgård finns flera gamla fina byggnader. Den främsta byggnaden är Villa Jyränkö, ritad av dåvarande stadsarkitekten Karl Hård af Segerstad och byggd 1909. Huset är byggt i nationalromantisk stil, och var ursprungligen stadsträdgårdsmästarens tjänstebostad, numera används huset som stadens representationslokal. Sitt nuvarande namn fick villan efter framlidne stadsträdgårdsmästaren Pekka Jyränkö (1979-1995). Intressant för BOVarna är att vår förenings grundande möte hölls 9.03.1923 i Tjänstemannagården i Helsingfors – det vill säga just i det som nu heter Villa Jyränkö. Flera andra fina gamla byggnader finns även på området: Gula huset och Kaffestugan, samt det så kallade Fågelhuset där svanar och andra fåglar förvarades under vintern.

En mycket intressant och givande utfärd till "Den hemliga trädgården" i Djurgården.

Bysten föreställer Julius af Lindfors, som donerade Vinterträdgården till Helsingfors stad

BOVar i Stadsträdgården

Vår guide Kirsti Oksanen

Årets BOV 2022– Inger Kullberg

Text Gunilla Westman

I hela 17 år, fr.o.m 2003 till 2019 har vår förening, Blomsterodlingens Vänner i Finland r.f. haft en och samma ordförande, Inger Kullberg från Kyrkslätt. Enligt egen utsago tyckte hon sig stiga i "alltför stora stövlar" då hon vid årsskiftet 2003 efterträdde Veronica Sundman. De farhågorna kom sig dock på skam, för Inger lotsade föreningen med den äran. Med sitt enorma trädgårdsintresse och stora kunskap har hon inspirerat och väglett mängder av BOVar. Otaliga är de intressanta föredrag som Inger hållit om vitt skilda trädgårdsämnen. Resor och utfärder har hon varit ledare för - både inom landet samt utomlands.

Inger Kullberg har tillsammans med sin man under många år byggt upp en otrolig trädgård vid sitt hem Björkelund i Friggesby, Kyrkslätt. Ca 1000 olika växter finns det där, och framför allt är det för de ca 300 olika rosorna som trädgårdsintresserade vallfärdar till dem. I flera år har Inger och hennes man deltagit i "Öppna trädgårdar". Inger Kullberg är också aktiv i Finska rosensällskapet och i Nordiska Rosensällskapet, har skrivit artiklar och översatt för bl.a. Rosenbladet. I hemkommunen Kyrkslätt är Inger Kullberg aktiv i Wohls trädgårdsförening och en av krafterna bakom den nyplanterade Nordiska rosenrabatten, den enda i sitt slag i Finland.

Inger Kullberg överlämnade ordförandeskapet för BOVarna i nya händer strax innan pandemin. Hon tilldelades då utmärkelsen "Silverspaden" för sina insatser föreningen till fromma.

Inger har varit en av de drivande krafterna i "Jubileumsgruppen", med andra ord jobbat med föreningens 100-årshistorik som skall utkomma 2023. Ingers sakkunskap och energiska insats har varit av avgörande betydelse för bokens tillkomst.

Föreningen vill på detta sätt tacka och utnämner Inger till Årets BOV 2022.

Bild från Ingers trädgård

Föreningens aktiviteter under jubileumsåret 2023

För att fira att vår förening fyller hundra år kommer året 2023 att bli ett år med mer program än vanligt. Vår "rygggrad" – månadsmötena kommer att ordnas i vanlig ordning, förutom marsmötet som uteblir (pga jubileumsmiddagen) – mer om det här nedan.

Jubileumsårets medlemsmöten kommer att tillägnas **medlemmarna** – det viktigaste vi har. Därför kommer programmet på mötena att bestå av medlemmarnas berättelser om sina egna trädgårdar. Vi hoppas få höra flera olika berättelser om flera olika trädgårdar – allt från koloniträdgårdar, balkongodlingar, radhusträdgårdar, sommarstugeträdgårdar till egnahemshusträdgårdar...

I mars, närmar bestämt lördagen 11.03 blir det stor jubileumsmiddag på Restaurang Gillet, Kaserngatan 23, Helsingfors. Det blir middag för medlemmarna samt inbjudna gäster, utgivning av 100-årshistoriken, festtal och sånguppträdande.

I slutet av mars kommer föreningen att delta i Trädgårdsmässan i Helsingfors för att sprida information om verksamheten.

Vårutfärd till Botaniska Trädgården i Kajsaniemi planeras i maj.

Föreningen deltar i vårmarknaden och höstmarknaden i Överby om de ordnas.

Sommarresan kommer att gå till Danmark, mer information finns på annan plats i detta blad.

I augusti blir det utfärd till Pargas, då besöker vi bl.a en dahlia-entusiast samt en BOV-trädgård där.

Den 7.10 planeras att ett seminarium öppet för allmänheten skall ordnas i centrum av Helsingfors. Det skall bli tre föreläsningar som representerar olika trädgårdsinriktningar.

BOV-året avslutas med julfest 12.12

Utgivningen av BOV-bladet, försäljningen av BOV-plantorna, utgivningen av BOV-kalendern samt upprätthållandet av biblioteket skall naturligtvis fortsätta även under jubileumsåret.

Vi hoppas att många medlemmar har möjligheter att delta i jubileumsårets begivenheter.

Välkomna till BOVarnas jubileumsmiddag

Vi firar föreningens 100-årsjubileum lördagen 11.03.2023 kl 18 på restaurang Gillet, Kaserngatan 23 Helsingfors

Program:

Välkomsttal

Presentation och utgivning av föreningens 100-årshistorik

Festtal

Sång

Middag - menu :

Laxpastrami, picklade grönsaker och kräftkräm (L, G)

Gös, jordärtskocka och dill-Beurre blanc sås (L, G)

eller

Yttre filé av nöt, karljohanssvamp-potatiskaka och madeirasås (L, G)

Körbärsclafoutis, körsbärssorbet och mandelkrokant (L, G)

Pris 54 euro/person, i priset ingår även 1 fördrink samt 2 glas vin

Anmälningar till sekr .Gunilla Westman: jeggars@kolumbus.fi (meddela om du väljer fisk eller kött som varmrätt) samt

inbetalning till BOVarnas konto FI 48405518 20097214 senast 20.02 (använd ditt medlems/referensnummer vid betalning)

Louhiranta trädgård öppnar sina dörrar.

Text och bilder Mika Westerlund

Sommaren 1991 blev jag verkligen stressad. Vår gamla trädgård håller på att växa igen! Andra sommaren efter att den äldre generationens sista trädgårdsentusiast gått bort insåg jag att nånting radikalt måste göras för att hålla trädgården fin. Gamla bärbuskar, äppelträd, jordgubbsland och blomsterbäddar i olika nivåer av övergivenhet höll på att översvämmas av ogräs. Hur skall detta hanteras?

Trädgården anlades på 1920-talet av min morfar Ossian Hopea på en karg och stenig udde på Vessölandet i Borgå skärgård. Hans metod var att gräva för hand en stor grop mellan stenblocken och plantera äppelträd och bärbuskar. Fast han jobbade i årtal med att flytta bort stenar så fanns det ännu otaliga kvar. Att klippa gräs med en maskin gick inte - det var för stenigt och ojämnt. Trädgården kunde inte skötas av en person utan det behövdes flera personer. Men nu fanns bara jag kvar med ett trädgårdsintresse. Oj nej.

Den glada trädgårdsmästaren.

Men ve den som ger sig! Nu skulle här funderas och planeras! Marsch till Borgå bibliotek för att fördjupa sig i trädgårdskonstens hemligheter. Och det fanns mycket att hitta. Det största intrycket gjorde en bok om trädgårdsplanering som presenterade olika stilars trädgårdar. Jag fick läsa om trädgårdens olika rum, om hemliga trädgårdar, om rhododendronberg, stenpartier, bersåer och om klassiska engelska trädgårdar. Wow - helt överväldigande - det är ju det här det handlar om! Plötsligt blev en trädgård mycket mera än en mängd välmående växter.

Ingången till grönsakslandet

Vy från villan

Adjö, stenarna där barn jag lekt

Strax insåg jag att det bästa verktyget för att komma igång var en grävmaskin. Nu skulle jag flytta på stenar och skapa rum med olika teman. Jag anlade en stenfri gräsmatta och soliga sittplatser,

spännande stigar, dolda världar och ett mycket mindre grönsaksland än tidigare. Förvandlingen fullbordades med några långtradarlass ogräsfri mylla.

Med åren har de olika rummen etablerats. En del har omarbetats men en del har varit bra hela vägen. Nu har jag mitt lilla rhododendronberg, min runda gräsmatta omgärdad av en låg häck av måbär, ett stenparti, perennabäddar, en liten skuggträdgård/woodland. Det nyaste "rummet" uppstod när jag fick nog av hjortarna och under coronavåren 2020 byggde en hjorthäck för ro-sorna, hortensiorerna och grönsakslandet.

One Man Garden med täckodling

Med min första uppgivenhet i gott minne har jag alltid varit mån om att trädgården ska vara relativt lätt att underhålla och utan större stress kan skötas av mig allena - en "one man garden". Därför har jag i växtvalet haft som grundtes: hellre stora lättskötta växter än små och krångliga. Det är ju helhetsintrycket som avgör, man ska se "trädgården framom växterna".

Mina anfäder var ihärdiga med att täckodla - man kunde ju inte köpa och forsla jord för hundra år sen, så man tog vad man hade. Så alla löv, barr och kvistar matas ännu idag till mullens mikroorganismer. Det är väldigt praktiskt: nånstans måste ju "skräpet" läggas och samtidigt hålls jorden fuktig, ogräsfri och näringsrik. Jag blev förvånad när det nångång på 2000-talet blev populärt med täckodling. Har det inte alltid varit det, undrade jag i mitt stilla sinne?

Öppna trädgårdar

Nu efter 30-år börjar mina första träd och buskar vara fullvuxna och extra fina. Hemlocken är stor (och liknar Mårran), guldregnet sköljer över oss med sina vackra (och giftiga) blommor varje försommar. Klätterhortensian når högt upp i stora tallen (som i Mustiala) och rhodona är manshöga. Det mesta är etablerat. Kanske några trädgårdsentusiaster skulle vilja bekanta sig med helheten?

Här kommer "Öppna trädgårdar"

www.oppnaträdgardar.fi som på beställning. I år var det andra året i rad jag deltog i evenemanget. Det kom överraskande mycket besökare, 120 personer i fjol och 110 i år. Det har varit roligt att bekanta sig med själsfränder. Alla är så glada och ivriga, de frågar, undrar och uppskattar. Jag har

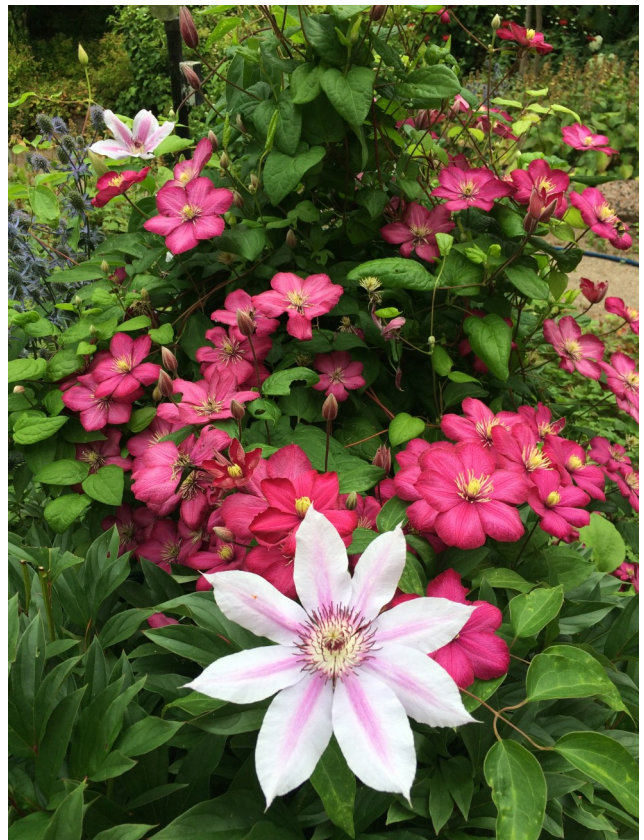
t.o.m blivit bekant med för mig okända släktingar. Tydligen går gröna fingrar i slakten.

Nästa år är Öppna trädgårdarna den 9 juli. Om allt går väl så deltar jag igen. Ni är alla hjärtligt välkomna!

Mitt favorit äppelträd- Åkerö

Clematis Nelly Moser och Ville de Lyon

Bovar och blommor vid Tusby träsk

Text och bilder Camilla Rönnblad

En strålande augustinlördag steg 18 glada Bovar på bussen vid Kiasma och deltog i vår dagsutfärd till Tusby. Dagens tema; Blommor och trädgårdar

Halosenniemi

Pekka Halonens konstnärshem från 1902 representerar mycket av vårt lands konstkultur. Den nytjärade och renoverade stockvillan, planerad av konstnären själv, är belägen högt uppe på en udde med vid utsikt över ett glittrande Tusby träsk.

Halonen var en sann naturvän och granarna som var viktiga på den egna tomten var återkommande motiv i hans målningar. Konstnären lärde sig svenska på Ateneum och franska i Paris men trots alla intryck från andra kulturer stod de enkla och jordnära honom närmast. Han såg skönhet i det enkla och hämtade inspiration genom att vandra i skogen runt hemmet. Halonen var själv en skicklig soloviolinist och andra konstnärer och musiker var trogna gäster i hemmet. Jean och Aino Sibelius, Akseli Gallen-Kallela, Eino Leino m. fl. liksom Halonens bröder deltog ofta i konserter och tillställningar i Halonens ateljé där takhöjden var imponerande och akustiken strålande.

Vildvuxen trädgård på Halosenniemi

Hustrun Maija var den som hade ansvaret för all odling och den vidsträckta trädgården. Tyvärr har Tusby kommun som numera äger stället låtit trädgården växa igen trots att huset renoverats. Hoppeligen kommer trädgården i snar framtid att återställas i varje fall delvis i sitt ursprungliga skick.

I trädgården odlade man grönsaker och nyttoväxter i rutor med raka gångar emellan. Då tiderna var knappa och nöden stor var de viktigaste odlingsväxterna potatis, rabarber och olika kålsorter och rovor. I den för tillfället vildvuxna trädgården finns jättelika äppel- och krikonträd. Maija syltade och saftade och tog tillvara allt som fanns att få på den egna marken.

Trots att allt ätbart var viktigast odlades även mycket perenner och buskar samt träd planterades. På Bovernas hemsida finns en förteckning över alla de växter som funnits och delvis ännu finns kvar på Halosenniemi

Ainola

Vår glada och kunniga guide Julia Donner hälsade oss välkomna till Ainolas trädgård.

Jean och Aino Sibelius hem, planerat av Lars Sonck 1904, har en än idag vackert hållen trädgård och det är en njutning att vandra omkring och beundra blomsterprakten. Liljekonvalsbacken som stället heter måste vara otroligt vacker på våren när konvaljer och vitsippor blommor i sluttningarna. Området är totalt 4,3 hektar och är indelat i 3 zoner: naturområdet, skogsområdet och trädgården

Julia Donner guidar

Skogsområdet höll på att stryka med i samband med en felplanerad avverkning för flere år sedan men räddades delvis i sista stund. Om 2 år fyller musei-trädgården 50 år och mycket planeras för de kommande jubileumsfestligheterna. För tillfället finns inga nyttoväxter kvar på området men planen är att anlägga i varje fall ett litet område enligt gamla modeller.

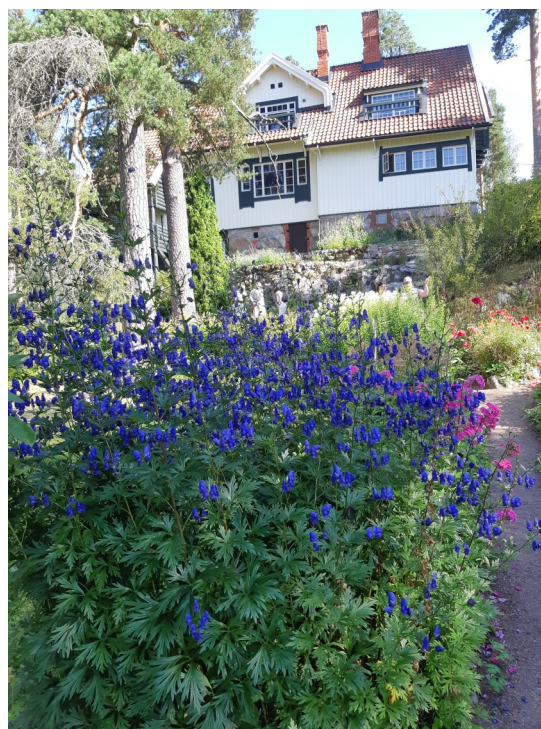
Jean Sibelius levde helt för sin musik, var hypokondrisk och levde enligt devisen att man blir frisk av att äta sallad. Salladsfrön hämtades hem från otaliga resor till fjärran länder. När Jean drabbades av depressioner var Aino positiv och rak. En perfektionist i allt hon företog sig. Aino var ansvarig för all markservice vilket även inkluderade trädgård och allt som behövde göras på gården. Hon ritade bastun och planerade ett fungerande vattensystem för de 7 brunnarna på tomten. Ekonomin var dålig och då gällde det att odla allt tänkbart som kunde användas i hushållet.

Potatisen, rotfrukterna och äppelodlingen var viktiga men Aino hade även sinne för det vackra och estetiska. De gigantiska perennrabatterna som planterades i form av en jättehästsko glädjer än idag den som besöker trädgården. Det finns blommor från tidig vår till sen höst. Alla gamla perennsorter finns bevarade och speciellt gula rosor var Ainos passion. Jean däremot hade ett särdrag, han kunde lyssna till tonerna hos olika rosor.

Runt Ainola finns åkrar och än finns de ståtliga granhäckarna kvar som kantade de olika delarna av tomten. Då vi vandrat runt på det vackra Ainola blev det paus med ett besök på Café Aulis som finns alldeles intill Cafét är uppkallat efter Aulis Blomstedt, Sibelius svärson, arkitekten som ritat Jean och Aino Sibelius stilrena gravmonument. Monumentet finns i en skogsbacke där man tidigare odlade potatis och jordgubbar..

Dahlia på Ainola

Träskända (Järvenpää) konstmuseum

Ett litet men mycket intressant museum som bidrog till ett fint slut på vår utfärd. Solen gassade och vattenflaskorna var uppdruckna så det kändes skönt att komma in i det svala museet och lyssna på vår passionerade guide.

Utställningen vi besökte hette Trädgårdens hemlighet, för människor och skalbaggar. Den bestod av 3 olika konstformer. Tavlor, digital installation och skulpturer. Vi kunde först se en mängd olika målningar och temat för alla var blommor i olika former och skepnader. Museet har Finlands största samling målningar av Eero Järnefelt som bött på Suviranta i närheten Järnefelt fick sin inspiration av blommor och rabatter. Speciellt pioner, flox och midsommarrosor finns ofta avbildade på hans målningar.

Venny Soldan-Brofeldt, gift med Juhani Aho, bodde även hon i trakten. Paret bodde på Ahola men var aldrig ägare till stället. Båda var bohemer och ekonomin var inte deras starka sida. Venny hittade trots motgångar livsglädje och skönhet i blommorna fast att

Eero Järnefelts pelargoner

de inte fanns någon trädgård på Ahola.
Under krigsåren målade Venny ca 400 tavlor, alla med blomstermotiv som hon sålde.
Museet hade även målningar av bl. a Pekka Halonen, Albert Edelfelt och Helene Schjerfbeck i sina samlingar.

Den andra delen av utställningen var Pasi Rauhalas helt digitalt skapade installation.
Alla fick sig nog en tankeställare då det framgick vad konstnären ville visa med sitt verk.
Bilderna liknade en videofilm som visade ett landskap. Men det var ingen film, allt var skapat digitalt från minnet. Vilken skrämmande tanke!
Tänk om vår natur försvann och vi bara kunde ha den kvar i vårt minne. Liksom en dröm av något förgånget...
Vi får verkligen hoppas att så inte sker och vi måste tillsammans värna om vår natur.

Den tredje delen av utställningen bestod av små skulpturer gjorda av keramikern Liisa Hiltasvuori. Liisa har inriktat sig på att skapa småkryp, skalbaggar och larver och visa hur alla bör leva i samspel med naturen. Det är viktigt att förstå att alla har sin plats och funktion i naturens kretslopp. Utan småkryp har vi ingen trädgård.

Sammanfattning av dagens program

Blommor och växter har alltid haft sin plats i konsten och matkulturen.

Vår vackra natur har alltid inspirerat våra sinnen, gett mat och fröjd för ögat.

Vi har alla till uppgift att värna om naturen och sköta våra trädgårdar så vi kan fortsätta att njuta av allt det vackra även i framtiden.

Pasi Rauhala

Liisa Hiltasvuori: Småkryp

Liisa Hiltasvuori: Larver

Liisa Hiltasvuori : Gul insekt

Vad ska man tänka på när man planerar sin trädgård

Text och bild Laura Gripenberg-Pischow

Det finns många saker att tänka på när man börjar med ett trädgårdsprojekt. Oberoende av projektets storlek, kan noggrann planering i många fall både spara pengar och hjälpa till att undvika misstag som är svåra att korrigera efteråt.

Vem använder trädgården?

Som yrkesplanerare börjar jag alltid själv med att ställa frågan, vem planerar jag för? Vem ska använda trädgården? Ifall man planerar sin egen trädgård, är det bra att börja med att göra upp en lista på sina önskemål gällande de olika funktionerna. Det är skäl att fundera på stilen och estetiken så att slutresultatet ska bli en trivsamt och fungerande helhet. Vidare är det viktigt att överväga de eventuella kraven på tillgängligheten och budgeten.

Trädgården kan i bästa fall bli ett mångsidigt och fungerande uterum där det finns plats för både vistelse och olika aktiviteter. Det är roligt för barnen att ha en plats för lek i trädgården. Det behöver inte alltid vara den traditionella sandlådan, man kan också hitta på annat med hjälp av t.ex. stockar, stenar och annat naturmaterial. I hemträdgården behöver man inte ta hänsyn till EU-direktiven för säkerheten på lekplatsen, givetvis ska man dock undvika onödiga risker och se till att det är tryggt för de minsta i familjen.

Pandemin förde med sig en ordentlig tillväxt inom allt som har med trädgård att göra och trenden tycks fortsätta. Nu vill man gärna satsa på välmående och det syns bl.a. i att många vill ha en jacuzzi eller en liten simbassäng i sin trädgård. Man vill skapa ett rum för vistelse och avslappning och ett ställe för familj och vänner att samlas på.

Glöm inte estetiken

Vad som upplevs som trivsamt är också ofta det som man upplever som estetiskt tilltalande. Det är viktigt i trädgården, precis som inne i huset, att fundera på de olika elementen och hur de passar ihop så att helheten blir harmonisk. För en del kan estetik betyda sprakande färger och frodig växtlighet, för andra bjuder en minimalistisk omgivning med naturliga färgtoner möjlighet till avslappning.

Tillgängligheten är viktig

Det är viktigt att tänka på tillgängligheten, dvs. hur pass lätt det går att röra sig till och i trädgården. Det här är givetvis extra viktigt ifall man rör sig med hjälp av rollator eller rullstol, eller skuffar tex. en barnvagn.

Utomhus bör alla gångvägar, även små stigar ha en lutning antingen längsmed eller sidlänges. Detta är viktigt för att försäkra att vattnet rinner av, så att det inte bildas pölar eller is. I praktiken är marken oftast ojämn och lutningar bildas av sig själv åt båda hållen. Man måste passa på att lutningarna inte blir för stora. Speciellt vid halka kan stora sidolutningar kännas väldigt otrygga. Man bör även noga tänka på att man bygger tillräckligt stadiga och breda trappor, där det behövs. Trappor i trädgården byggs för att göra det lättare att ta sig upp eller ner längs sluttningar eller för att ansluta trädgården med en altan.

Belysning är en del av tillgängligheten och trivselen

Belysning har en stor betydelse för både tillgänglighet och känsla av trygghet i omgivningen. Å andra sidan, vet vi att för mycket belysning kan orsaka problem för både växter och djur. Det lönar sig att rikta ljuset ner mot vägen där man går. Tänk på att man inte behöver belysa precis alla ställen i trädgården utan bara de nödvändiga som tex. gångvägar och trappor. Speciellt viktigt är att undvika armatur som tillåter ljuset att sprida sig fritt uppåt. Denna typ av ljus sugas upp i den mörka hösthimlen och bildar onödig ljusförorening.

Det lönar sig att studera gården i mörkret och fundera på var man verkligen behöver belysa. På det sättet försäkrar man sig om att belysningen blir ändamålsenlig och fungerande.

Budgeten styr planerandet

Budget är någonting som oftast sätter gränser för vilket som helst projekt. Det som kostar mest i trädgårdsanläggning är oftast det som hamnar ner under markytan, dvs. all slags grävande, maskinarbete och utbyte av diverse jordmassor.

Det lönar sig att noga överväga, ifall det är nödvändigt att göra massutbyten. Kunde man istället jordförbättra på plats? En lerjord kan man försöka göra porösare med sand och torv, en moränjord kan få bättre fuktbevarande egenskaper med tillsats av kompost eller torv. Kalka och gödsla kan man alltid, det är även viktigt som en regelbunden skötselåtgärd.

Det är även mycket mer ekologiskt att inte behöva transportera tunga jordmassor från en plats till en annan. Ibland är det dock oundvikligt, tex för en stenläggning bör man göra en bra grund av stenkross, annars går både arbete och material förlorade. Det rätta växtunderlaget är en förutsättning för att en plantering skall kunna växa och frodas. Ifall man slarvar här, kommer man att förlora den peng man satsat på plantorna. Ibland kan det vara så att det som kostar mera vid anläggningen, visar sig vara förmånligare på lång sikt.

Glöm inte skötseln

Skötsel är en naturlig del av trädgården och den borde man ta hänsyn till redan i planeringsskedet. Det är skäl att tänka på vilka ekonomiska och fysiska resurser det finns för skötselarbetet.

Skötseln påverkar väldigt mycket trivselen och användningen av trädgården. De flesta vill inte ha ett arbetsläger utan väljer hellre en lättskött trädgård. Det finns många sätt att påverka skötselbehovet. För en lättskött trädgård lönar sig att använda olika slag av kanter och avgränsningar, speciellt mellan gräsmatta och planteringar eller grusgångar. Kanten kan vara av t.ex gatsten, betongsten eller ett kantband av något slag.

Det lönar sig att anlägga ett eller några stora planteringsområden. Om man sprider växterna omkring hela trädgården blir det besvärligare att sköta dem. Växterna trivs bättre i större planteringar, de stöder varandra, marken behåller fuktigheten bättre och ogräs får mindre plats att växa. Den viktigaste regeln är i alla fall att plantera rätt växt på rätt ställe. På så sätt blir växtligheten frodig och långlivad och den passar på ett naturligt sätt in i sin omgivning.

Alla slags lösa stenslag som strandsten eller storkornigt grus som används som täckmaterial eller dekoration blir med tiden svårsköta. Organiskt material samlas och blandas in och ogräsrensandet blir väldigt jobbigt. Däremot täckmaterial som fin sand eller barkflis under buskar lättar skötseln.

Trädgården ska sitta in i sin omgivning

Det är inte bara de egna önskemålen som påverkar, hur trädgården ska bli. Även omgivningen ställer många olika krav på både stilen och funktionaliteten på trädgården.

De biotiska och abiotiska förhållandena på plats, dvs klimat, jordmån, vatten- och ljusförhållanden samt jordens kemiska och fysikaliska egenskaper bestämmer vilka växter och material det lönar sig att använda i trädgården. Det är bra att iakttaga omgivningen, när man börjar planerera växtligheten. Genom att analysera den växtlighet som finns där, får man många bra tips om vad som kommer att trivas på plats. På det sättet slipper man tex dyra massombyten eller ständig bevattning.

Den bebyggda miljön ställer krav på hur man planerar sin trädgård. I staden eller tätorten styrs även grönområdena av stadsplanering. Ofta finns det en detaljplan som bestämmer om olika element på gårdarna. Det gäller ofta fällning eller plantering av träd, byggande av staket eller skjul. Parkeringen ska man inte ändra på, förrän man frågar byggnadstillsynen. Det kan också bestämmas att en viss del av tomten bör planteras med buskar eller omgärdas med häck.

Ytvattenavrinning är en viktig del av trädgårdens naturliga kretslopp. I stadsmiljö är det väldigt viktigt att kunna kontrollera vattnets rörelser för att undvika skador i byggnader och på vägar och gator. Det är skäl att vara noga med att inte förändra vattenförhållandena på tomten oavsiktligt så att man styr vattnet att rinna till grannen. Detta kan hända om man ändrar på lutningar eller bygger murar, stenläggningar eller kanter eller förminskar intagningen av vatten i jorden genom att hugga ner stora träd eller buskar. Man bör observera att det inte heller är tillåtet att styra vattnet att rinna ner till gatan. Det kan vara skäl att anlita en professionell, ifall man är osäker på hur ändringarna kommer att påverka vattnets rörelser på tomten.

För kulturmiljöer och skyddsobjekt finns det även stramare bestämmelser. Detta är för att skydda den värdefulla miljön, fast det kan ibland kännas att det är jobbigt med alla restriktioner. Det är i alla fall viktigt, var än trädgården ligger, att tänka på att man planerar och bygger så att en harmonisk helhet uppstår. Den enskilda trädgården är en del av hela landskapet och är en viktig del av helheten. Det här kommer tydligast fram i tätorten eller staden men är av betydelse också i glesbygden.

En trädgård som stöder stadsekologin

I dagens läge är det väldigt viktigt att tänka på ekologin i trädgården. Varje grönfläck i den bebyggda omgivningen utgör sin egen länk i den ekologiska kedjan.

Såväl växter, insekter, fåglar som däggdjur är beroende av denna kedja eller gröninfrastruktur. Utan den skulle inte natur förekomma överhuvudtaget i våra städer.

Hur kan man befrämja ekologin i sin egen trädgård? Det finns mycket man kan göra och det är ofta enkla små saker som är lätta att förverkliga.

Man kan börja med att fundera på mängden gräsmatta i trädgården. Gräsmatta är en monokultur med några få arter som dessutom får aldrig blomma eller fröa av sig. Den bjuder inte på mycket för fjärilar eller pollinerare. I stället kan man ha små miniatyrängar, som man sår med en fröblandning av blommande naturväxter. Man kan också bara låta bli att klippa gräset på ett område och se vad som börjar växa där. Man kan så klöver och jordreva i gräset och gräva in scillalökar på hösten.

Man kan också plantera fjärilsväxter i perennrabatten. Många örter och naturväxter som har doftande blommor lockar till sig mångsidigt med insekter. Däremot långt förädlade, dubbla blommor saknar oftast doft och pollen och är därför ointressanta ur naturens synvinkel.

Pollinerare behöver näring både tidigt på våren och sent på hösten. Man kan bjuda dem på mat i trädgården genom att se till att man har någonting som blommor hela säsongen igenom. På våren är vide och lökväxter viktiga, på försommaren bjuder maskrosen rikligt på näring, på slutändan är de höst-blommande perennerna som tex solhattarna bra näringskällor.

Insekter av olika slag behöver även ställen att övervintra på. Man kan visserligen satsa på insekthotell, de kan också vara roliga som dekorationer i trädgården. Det bästa är ändå att låta ett avlägset hörn någonstans på bakgården förbli oskött. Man kan samla på lite ris- och lövhögar, där kan även igelkotten bygga sitt vinterbo om man har tur.

Genom att gynna bär- och fruktbärande växter hjälper man många fåglar och mindre däggdjur. Ekorren uppskattar hasselbusken och samlar gärna in nötter till sitt vinterbo. Fåglarna tycker om solrosens fröställen på vintern.

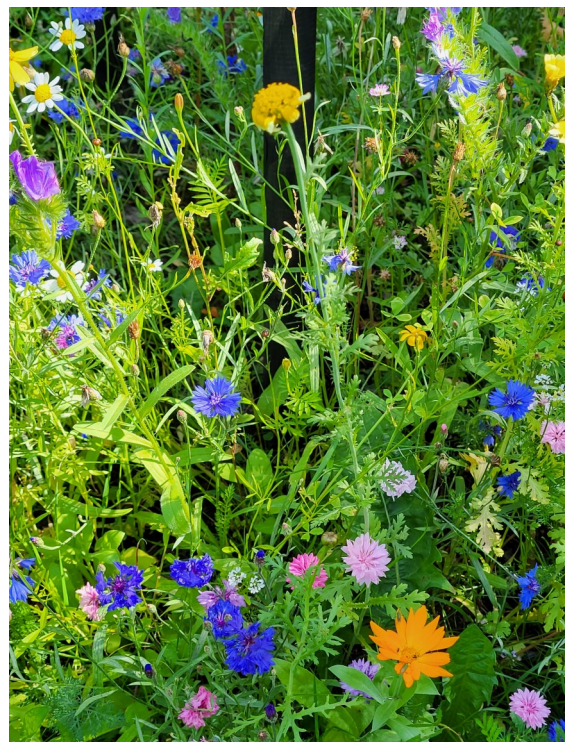
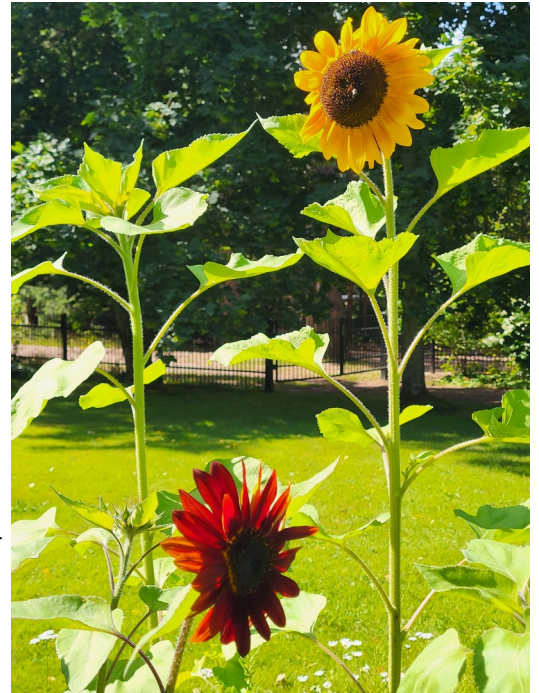
Under den heta sommaren kan det bli svårt för många djur att hitta vatten att dricka. Det är enkelt att ställa ut ett fat i trädgården. Se även till att t.ex igelkotten kommer fram till vattnet och sätt in en käpp som fjärilarna kan landa på.

Till den ekologiska trädgården hör inga herbicider eller pesticider till. Nuförtiden vet man att många av de kemikalier som finns i järnhandeln för vem som helst att köpa, är väldigt farliga för speciellt pollinerande insekter. De verkande ämnena rubbar binas navigeringssystem och gör att de inte kan hitta tillbaka till sina bon mera. Kemikalier orsakar många andra problem som genetiska störningar och cancer hos däggdjur och fåglar och även människor. En ekologiskt fungerande trädgård sköter sig själv utan att man behöver ingripa med gifter.

Hurudan är en bra trädgård?

Vi kan alla uppleva en bra trädgård på lite olika sätt men för mig som yrkesplanerare betyder det, att ifall den som använder trädgården får glädje ut ur den, är projektet lyckat.

Vidare betyder en bra trädgård för mig att den är fungerande och bjuder på möjligheter till såväl olika aktiviteter som till rofylld vistelse och samvaro. Trädgården ska ge estetiska upplevelser, visa årstidernas gång från vårens första grönska till höstens färggranna löv. En bra trädgård upprätthåller sitt eget ekologiska kretslopp, den behöver inte vattnas hela tiden, jag behöver inte bry mig om ifall jag får några ogräs in i rabatten. Den är dynamisk, levande och i ständig förändring. När jag går ut på morgonen, ser jag alltid någonting nytt som gläder mig, en knopp har slagit ut, körsbären har mognat eller en ekorre springer upp för tallstammen. En bra trädgård är helt enkelt en rätt trädgård på rätt plats.

BOV resan 9.6-13.6.2022

Dag 1 av Eva Frostell

Wij trädgårdar huvudpunkten för resan

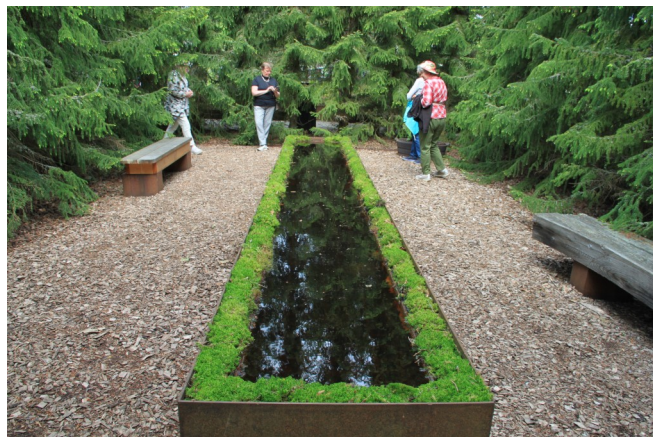
BOV-resan startade 9.6.2022 från Kiasma och hämtade deltagare från Kyrkslätt, Degerby, Karis och Ekenäs. Fram till Åbo hamn kom vi 4 timmar senare. Grace-båten tog oss till Stockholm. Vi hade ingen frukost på båten utan åt den senare på Wenngarn slott i Sigtuna. I Värtan hamnen kunde det ha gått riktigt illa då Olga åkte ner för rulltrappan med en liten flicka och ner signande kom en kappsäck på Olgas axel. Därefter kom gumman, som var ägare till kappsäcken ner flygande i kullerbyttor och landade på Olga. Flickan var oskadd, men rejält till sig. Olga fick sjukt i axeln och handen, men vi fortsatte till bussen efter att Lilja tröstat lilla flickan och rulltrappan blivit stoppad och gumman med kappsäcken fick en person som kommit att möta henne tillkallad. Hon var askgrå i ansiktet och helt chockad.

Väl framme i Wenngarn slott fick vi frukost fint farmdukad i stallrestaurangen. Yogurten var färdigt upphäld i tallrikar och croissanter och bröd dignade med uppskärningar. Väl mätta åkte vi till resans höjdpunkt dvs Wij Trädgårdar. Där guidades vi runt i 75 minuter av en kunnig guide.

Platsen Wij har länge varit bebodd, redan på bronsåldern. Wij betyder kultplats eller torg jämför Visby och Viborg med samma namnsprung. På 1700-talet hade man järnbruk som förestods av Katarina Broms. Skogsbolag som Kopparberg har ägt ägorna tidigare men på 1990-talet köpte Ockelbo platsen. Då fick också Lars Kranz, som varit vid Ulriksdal trädgård, uppgiften att planera något eftersom han var uppväxt på orten. Kranz ville lyfta fram landskapet genom att skapa olika trädgårdar, bla. Skuggträdgården, som hade ett flere 100 år gammalt valnötsträd, som inte borde klara sig i zon V. Skuggträdgården har säsongöppning med mycket irisblomning. Genom ett humlevalv gick man vidare till Skogsträdgården. Där hade Kranz inbjudit Ulf Nordfjäll att lyfta fram den omgivande naturen. Nordfjäll skapade 6 rum och började med nummer 1. Björk och dess vita stammar, som blir vitare ju nordligare upp man kommer. Där fanns på en stålkonstruktion den blåa sibiriska clematisen och i en stor rabatt vit tovsippa (Anemone Silvestris). En ljusstake var placerad så att man skulle se ovanför stjärnhimlen. Vita rallarblommor kombinerades med Getranunkel och julros. Skogsträdgård nr 2: I följande rum fanns Myrmarksruta med en kraftigt blommande vit Bukett apel (Malos Sargenstil). På båda sidor om skogsträdgården fanns ängar, som liknar landskapet i Ockelbo. Nummer 3: Följande rum var en granskog med vattenbassäng. Tjärnen i mitten var omgiven av sibirisk gran. Väldigt rogvivande. Nummer 4: Sedan kom Klapperstensfältet som hänvisade till stora stenfält i omgivningen. Mellan stenarna var planterade blålila backsippor, som nu var nästan alla utblommade.

Rosenträdgården och olika rum på Wij foto Eva Frostell

Grandunge med skogstjärn foto Eva Frostell

Vita björkstammar foto Eva Frostell

Nummer 5: Grått timmerhus var följande element. Nordfjäll hade deltagit 2008 i Chelsea blomster-utställningen och utgått då från grå timmervägg. Han fick första priset. Nummer 6: Det sista rummet var en talldunge. Runt den ena ängen löpte en klippt lärkrädhäck. Bakom häcken fanns en tallallé, där det tidigare vuxit ädelträd, men som dött. Kranz tyckte att det passade bättre i omgivningen med tall och hade fått förundran då han planterade medelstora tallar. I princip borde man plantera små tallar så att det blir en allé, men Kranz lyckades med sin allé och då Victoria gifte sig var det dukat ett jättelångt bord i tallallén med tårta och tv skärmar föra att följa med bröllopet 2010.

Efter Skogsträdgården gick vi förbi Fruktträdgården där nya fruktträd planteras av gamla sorter. Vi såg också jättestora järnfat med blomsterplanteringar, som förs ut i Ockelbo och också på Wijs område.

Därefter kom Köksträdgården som förser restaurangen med grönsaker och rotfrukter. Potatis hade satts med lokal skolklass II och de får komma i höst och skörda potatisen. Vid köksträdgården fanns också odlingslotter som elever gjorde som slutarbete med temat Sinnerlighet. Vi stötte på en som gjorde det sista inför morgondagens öppning och de hade Synen som sitt tema. I varje hörn var ett element; eld, jord, luft och vatten och i mitten ett stort öga. Vandringen fortsatte till Barnens trädgård. Vid övergången till Rost-

rädgården fanns en trappa av sten, som uppkommit som slaggprodukt vid järnbruket. Liljekonvalj syntes vid stentrappan och blomman är ortens landskapsblomma. Rosträdgården var en rund cirkel, tyvärr var endast två rosor i blom.

Juli är bästa tiden för den. Sist förevisades Örtträdgården, men då var restaurangpersonalen utom sig då lunchen blivit en timme förse- nad. Laxen smakade dock utmärkt. Efter lunchen handlade vi i Wijs trädgårdsbutik och sedan vidare till Hälsingland.

I Hälsingland finns det ca. 1000 stora bondgårdar byggda på 1600- talet varav 7 st är upptagna som Unescos världsarv sedan 2012 un- der rubriken Decorated Farmhouses of Hälsingland. Det skulle firas tio års dag följande dag vi var där. Ordet Hälsing / Helsing som i Helsingfors, Helsingborg betyder hals och att platsen ligger på ett näs. Bondgården vi besökte var byggd 1825 och hade byggts med 15 rum, varav två bara användes. De övriga rummen var för stora fester som bröllop och begravning. Alla socknar hade egna symboler och vid fester var kvinnorna klädda i svart klänning. Gästerna var place- rade i rangordning. Tapeterna var handmålade, en del sålde hand- målade tapeter. Filtar, örngott dekorerades också. Vi besökte Erik- Anders och vår guide Britt-Marie Forsell bodde i huset intill (också det gammalt). Erik-Anders bondgårdens alla rum hade använts bara en gång vid ett bröllop. Brudgummen förolyckades kort efter bröllo- pet och blev förlamad. Han levde bara två år efter bröllopet och de övriga rummen användes inte sedan dess.

En trädgård hade rekonstruerats i 1920-tals stil och där fanns t.o.m. höstrubeckia från Finland. Övriga växter i trädgården var brandgul lilja, studentnejlika, pioner, åbrodd, akleja, med mera. Trädgården inramades med ett staket målat i röd slamfärg med vita toppar i vit linoljefärg.

Det fanns också en köksträdgård där det odlades svartkål, grönkål, zinnia, solros, linnétagetes, squash, lejongap, rosenböna, sockerärter, betor och mycket sallad.

På baksidan av ekonomibyggnaden på gården fanns en lek- stuga som var i miniatyr av Erik-Anders gården.

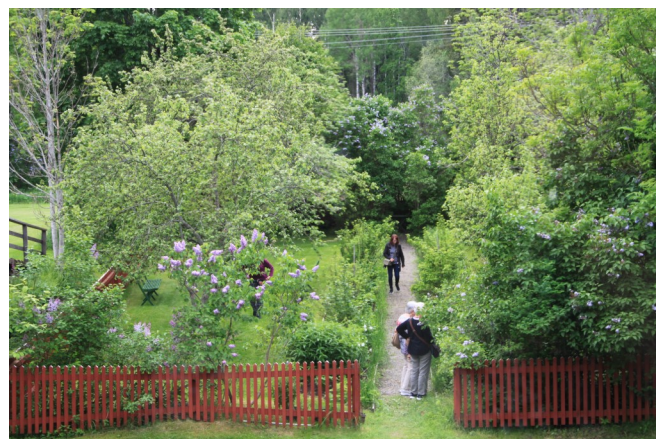
källa: <https://www.wij.se/>

Källa: <https://erik-anders.se/tradgarden>

Överst Erik Anders gård, I mitten gamla trädgården och bedrest trädgården från 1920-talet.

Bilder Eva Frostell

Dag 2 lördag, 11.6 av Gisela von Bonsdorff

Den dagen fick vi uppleva två spännande trädgårdar . Till vårt första mål for vi på tidig förmiddag till byn Hillevik som ligger i gammal kulturskyddad bruksmiljö och är en riktig idyll. Trädgården med namnet "Landet Krokus" är relativt liten. Värddinnan Anna-Karin Tillström (www.landetkrokus.se) tog vänlig emot oss och vi fick se en trädgård fullspäckad med blomrabatter flytande i varandra. Anna-Karin hade lyckats anlägga en köksträdgård, en liten fruktlund, en rosen- och piongård och några perennrabatter med olika teman , t.ex. Medelhavshörna. Vi fick ännu beundra de sista blommande tulpaner och keisarkronor av de ca. 3000 vårlökar som befinner sig i hennes gård och utgör hennes stora passion. På en veranda med fin utsikt mot havet fanns det många krukor med uppväxande dalior som på sommarn i sin blomning måste vara förtjusande. Som avslutning i denna lyckade trädgård bjöds vi på hembakade och med blommor vacker dekorerade kakor, som värddinnan hade dykat upp i sitt extra vackra växthus.

På väg till trädgård nr.2 besökte vi Strömsbo Plantskola, ett ställe där många Bover inte kunde motstå frestelsen att låta några extra vackra eller sällsynta plantor följa med .

Efter lunchen på restaurang "Testebo" for vi vidare till Gävle. Där - nära centrum- fanns trädgård nr.2. Det sägs: en av Sveriges vackraste! Den ägs av Gunilla Welin Brook , en passionerad Trädgårds- och Landskapsarkitekt. Också hennes trädgård är relativt liten rund en vacker sekelskiftsvilla.

Hon säger: "Min trädgård är min passion och skaparverkstad, här kan jag testa nya växter och kombinationer," Och det har hon lyckats med: prunkande växtlighet, många rabatter uppbyggda i nivåer med träd, buskar och högre- och marktäckande perenner. Med torvblock hade hon upphöjd rabatter och den vacker utformade gräsmattan var avgränsad med stålkanter, så rabatterna hålls i skick. Miljöfrågor låg Gunilla också nära: Hon försöker vattna bara med regnvatten. Litet här och där i trädgården sig man regntunnor gömda inlindad i säckväv. Med många vackra intryck och ideer lämnade vi Gunillas trädgård, installerade oss på hotellet och åt sedan en smakfull middag på restaurang "Båtbryggan" i vacker omgivning på Gävle Ån .

Gunilla Welin guidar Bild Eva Frostell

Gunilla Welins trädgård Bilder Gisela von Bonsdorff

Landet Krokus Bilder Gisela von Bonsdorff

Dag 3 av Birgitta Jakas

Gysinge bruk

Efter Upplands slätter kom vi till Gästrikland där de stora skogarna tar vid.

Här vid Dalälvens strand lades grunden till Gysinge järnbruk år 1668. Gysinge är det ursprungliga namnet på den viktiga forsen i Dalälven. För ett framgångsrikt järnbruk behövs det skog för masugnarna (kol), vattenkraft samt skickliga smeder.

I södra Belgien samt i norra Frankrike bodde Valloner. Vallonerna var kända för sitt skickliga järnsmide. Sverige behövde järn och smeder så Valloner värvades bl.a hit till Gysinge järnbruk.

Runt bruket växte ett samhälle upp, med herrgård och arbetarbostäder, ladugårdar etc.

Många byggnader står kvar ännu från sent 1700 tal och 1800 talet. Bruket lades ner 1905. Numera är området en turistattraktion. Den vackra vita herrgården fungerar som hotell.v

Vi kom dit i gassande solsken. Det råkade vara marknadsdag, så mycket folk på plats. Speciellt vid torget. Vi vandrade runt mellan vitkalkade gamla byggnader samt fotograferade den mäktiga forsen.

Ganska snart gav vi oss dock av mot Stockholm och Ulriksdal. Där blev det blomfrossa.

Smedjan överst, orangeriet till vänster och Dalaälven
Bilder Birgitta Jakas

Gruppfoto vid Ulriksdals slott inför hemfärden
Bild Eva Frostell

FÖREDRAG 19.10.2022 av biolog Leena Luoto

Naturenlig trädgårdsskötsel och förberedelser för vintern

Leena Luoto, filosofie magister med biologi som huvudämne, höll ett intressant och uppskattat föredrag, som säkert fick de flesta av åhörarna att reflektera över sina vanor och eventuella ovanor i trädgården. Vi blev påminnelse om hur trädgården blomstrar på ett naturvänligt sätt på naturens villkor.

Leena Luoto är trädgårdsmästare, lärare och företagare. Hon har skrivit flera böcker såsom Ötökat (borde komma ut på svenska 2023), Puutarhan parhaaksi m.fl. Det finns en databas som heter Ötökkätieto.fi med 1000 småkryp som det säkert lönar sig att besöka. Trafikljuset i databasen visar om insekten du hittat är skadlig eller till nytta. Växterna är för henne både arbete och hobby.

Här nedan följer ett översättningssammandrag av Margareta Hägg och Ros-Marie Ölander utgående från Luotos bildspel

VAD BETYDER NATURENLIG TRÄDGÅRDSSKÖTSEL?

VILKA HÖSTARBETEN ÄR NÖDVÄNDIGA I TRÄDGÅRDEN OCH VILKA KAN MAN BRA LÄMNA?

Den ekologiska integritetens hörnstenar

Människan behöver naturen, men naturen behöver inte människan.

Då vi förändrar miljön, men glömmer hur naturens tar hand om sig själv, behöver trädgården mycket mera skötsel och ibland också konstgjord andning.

Man kan ta modell av hur naturen tar hand om gräsmattan, träd och buskar och hur naturen bekämpar skadeinsekter.

Naturen skräpar inte ner. Allt behövs och kan återanvändas. Kolet binds med hjälp av växter och småkryp.

Ett par ord om naturens mångfald

Insekternas livsrum minskar på grund av att städerna breder ut sig. Därför har trädgårdarna en viktig roll för att skapa livsmiljöer för insekterna. Alla levande varelser ingår i näringskedjan och eventuella störningar gör att vissa organismer försvinner helt eller förökar sig okontrollerbart.

För många växter är organismerna livsviktiga, t.ex. mikroorganismer i jorden, pollinerande insekter, rovinsekter m.m.

Hur naturen själv sköter försvaret, d.v.s. naturenligt växtskydd

Naturen strävar alltid till jämvikt. Om en population blir för stor bekämpar naturen dem via parasiter, sjukdomar eller matbrist. Insekternas naturliga dödlighet är hög.

I trädgården kan man efterapa en naturlig gallring av insektpopulationen genom vattensprejning, skakning eller genom att plocka bort skadegörarna.

Skadegörarna har ofta naturliga fiender, som ser till att populationen hålls i schack.

Då det gäller trädgårdsodling är de naturliga åtgärderna för att upprätthålla balansen oftast för långsamma och därför behövs bekämpning, d.v.s. växtskydd, så att växterna inte förstörs.

Växterna kan själv skapa ett skydd mot skadegörare t.ex. genom att utsöndra ännan som skadedjuren inte gillar.

Naturenligt och kemiskt växtskydd

Naturenligt växtskydd på naturenliga odlingar går enligt livsmedelsverkets ut på att använda bara sådana arter som klarar av eventuella angrepp, genom att växelodla eller använda naturliga fienden inom insektvärden. För ogräsbekämpning används hacka och rensning. Det finns lagar och förordningar om ekologisk produktion.

Växtsjukdomar och skadeinsekter kan bekämpas på kemisk väg men bara med växtskyddsmedel som uppfyller kraven som nämns i lagen om växtbekämpning. Används bara då det är absolut nödvändigt. Bara om det finns risk att skörden eller växten förstörs, skall kemisk bekämpning göras. Då man sprutar växtskydd eller vattnar med en lösning påverkas alla organismer som finns på växterna och i jorden. Kemisk bekämpningen görs därför endast vid behov och för blommande växter helst på kvällen.

Kemiska växtbekämpningsmedel får användas bara för de ändamål som de är avsedda och godkända för. Städskrubbens ämnen som är industriellt framställda hör inte hit.

På Livsmedelsverket sidor finns uppgifter om Växtskyddsmedel som är tillåtna inom ekologisk odling. Kom ihåg att uppdatera din kunskap om bekämpningsmedel. Bästa källan är Tukes växtskyddsmedelsregister [Växtskyddsmedelsregistret | Säkerhets- och kemikalieverket \(Tukes\)](#) .

Höstens jobb i trädgården

Löven är utmärkt råmaterial!

Det är bästa att ta modell av hur naturen gör på hösten. Det lönar sig aldrig att ta bort gräsavfallet då man klipper gräsmatta. Man kan kratta bort en del löv om lövmassan är för tät så att gräsmattan får luft. Finfördela de största lövmattorna. För en del till komposten eller sätt det i blandkomposten. Löven skall inte brännas, för de är ypperligt material för trädgården. Gör som naturen och återanvänd det som den producerat.

Sammanpackad jord

Då jorden packas ihop försämras markens förmåga att förhindra förlusta av näringsämnen, d.v.s. de organiska materialen minskar. När man odlar trädgårdsväxter och krattar gräsmattan blir det kvar mycket lite växtavfall i marken. Humuslagren minskar. Det är viktigt att varje år tillföra organiskt material till marken för att förbättra tillgången på näringsämnen. Om växterna har varit friska och inga växtsjukdomar förekommit kan perenners och grönsakernas skaft strimlas ner i jorden. Allt material kan komposteras. Uppeldning är inte att rekommenderas.

Gödsling

Gödslingen skall påbörja genast på våren och skall sedan nästa gång ske i tid innan växtperioden har tagit slut och fotosyntesen stannar av.

Höstgödning är som begrepp missvisande eftersom växterna redan i juli och ännu i augusti i södra Finland kan behöva mera kalium och fosfor för att senare orka bilda nya knoppar och skott.

Mullsäckarna som finns till salu innehåller grundgödsel. Med årligen återkommande gödsling upprätthåller man näringsbalansen och med tilläggsgödning garanteras skörden.

Använder man naturkalk behöver man kalka mindre än med handelsgödsel. Kalkmängden skall basera sig på jordens pH.

Klargör ditt behov, välj rätt tidpunkt samt den mest passande gödseln.

Näringsämnen i mineralgödseln utgörs av fosfor och kvävet från marken och atmosfären. Mineralgödseln innehåller inte organiska ämnen. Näringsämnena löser sig snabbt, i synnerhet om man blandar mineralgödseln i bevattningsvattnet..

Näringsämnen i den organiska gödseln kommer från djur- och växtriket, t.ex. djurens gödsel och komposterat växtavfall. Frigörs långsamt.

Den bästa gödseln för växter är en blandning av både organisk- och mineralgödsel.

Trädgårdsavfall och kompostering

En lövkompost som i huvudsak består av löv och kvistar behöver kväve. Kväve kan tillföras som nässelvatten, hönskötsgödsel eller ureatillsats (finns bl.a. i "guldvatten").

Man kan sätta aska i komposten för att balansera variationerna i pH-värdet under komposteringen.

När komposten fungerar bra, stiger temperaturen till cirka 50 - 70 grader Celsius och komposten sjunker ihop. Lukt- och andra olägenheter tyder på att komposten inte fungerar som den skall.

Vinterskydd

På hösten bör man skydda buskar och träd i trädgård mot de fyrbenta djuren. Ett ordentligt nät fungerar bäst. På vårvintern när solen börjar komma skall man sätta skuggnät (men inte för tätt) som minskar på vattenavdunstningen och fotosyntesen då jorden ännu är frusen och det inte kan komma upp fuktighet via rötterna. Vattna inte i detta läge för den fuktiga jorden kan frysa på nytt på natten

Sammandrag

Dra nytta av växtmaterialet

- på gräsmattan lämnas dött material
- I blombankarna lämnar man gamla blad och andra växtdelar

Bred ut kompostmylla

- ger jordförbättring men har litet näringsvärde

Luckra upp och vänd myllan

- gör det försiktigt. Om du har använt täckmaterial så kan du vända in det i myllan

Gödsla

- blandning av mineralgödsel och organiskt material

Medlemsavgiften 2023

I januari kommer det en faktura om medlemsavgiften åt alla medlemmar.

Medlemsavgiften är densamma som tidigare, 25€.

Kom ihåg ditt personliga referensnummer, som finns på adresslappen här ovanför. Det gör kassörens arbete lättare och sparar kostnader för föreningen.

Föreningens bankkonto: Aktia FI4840551820097214. BIC HELSFIHH

Medlemsavgiften skall betalas först i januari inte i december och ni kan vänta på att fakturan kommer..

VÅREN OCH SOMMARENS PROGRAM 2023

Månadsmötena hålls i Brages festsal, Kaserngatan 28. Biblioteket öppnar kl. 18.00 och vi börjar med att dricka te. Kvällens möteshandlingar och föredrag följer kl.18.30.

18.01 Månadsmöte , Henrika Arle : Min trädgård

15.02 Årsmöte, Inge-May Jousmaa : Min trädgård

11.03 Jubileumsmiddag

1-2.03 Trädgårdsmässa i Helsingfors (Föreningen delar stånd med Trädgårdsförbundet)

19.04 Månadsmöte, Nina Tallberg och Anna Lindholm ” Svägerskan och hennes syster” : Vår trädgård

24.05 Utfärd till Botaniska Trädgården i Kaisaniemi ?

7.06 Plantutdelning

15-18.6 Sommarutfärden till Danmark v.24

Dagsutfärd till Pargas i augusti

Blomsterodlingens
vänner i Finland r.f.

Alla trädgårdsintresserade är välkomna till BOVarna. Vi är verksamma på svenska och verkar i huvudstadsregionen. Du kan bli medlem genom att fylla i ett formulär på webben:

www.blomsterodlingensvanner.org/medlemskap-jasenyyys/ eller kontakta vår sekreterare, se sid 2.

Vid behov uppdateras

programmet på BOVar-
nas hemsida